

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 570/2014-12

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 24. septembra 2014 predbežne prerokoval sťažnosť M. J., zastúpeného advokátom Mgr. Petrom Arendackým, Čapkova 2, Bratislava, vo veci namietaného porušenia jeho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd, ako aj práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Krajského súdu v Bratislave vo veci vedenej pod sp. zn. 2 Co 317/2012 a jeho rozsudkom z 30. októbra 2013 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť M. J. o d m i e t a pre nesplnenie zákonom predpísaných náležitostí.

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 27. januára 2014 doručená sťažnosť M. J. (ďalej len „sťažovateľ“, v citáciách aj „odporca“) vo veci namietaného porušenia jeho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd (ďalej len „listina“), ako aj práva na spravodlivý súdny proces podľa čl. 6 ods. 1

Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Krajského súdu v Bratislave (ďalej len „krajský súd“) vo veci vedenej pod sp. zn. 2 Co 317/2012 a jeho rozsudkom z 30. októbra 2013.

2. Z obsahu sťažnosti a k nej pripojených písomností vyplýva, že sťažovateľ je v procesnom postavení odporcu v súdnom spore o zaplatenie 1 096,25 € s príslušenstvom vedenom Okresným súdom Bratislava I (ďalej len „okresný súd“) pod sp. zn. 21 C 32/2010. Okresný súd rozsudkom z 29. júna 2012 uložil sťažovateľovi povinnosť zaplatiť navrhovateľovi istinu 580,49 € a trovy konania. O odvolaní sťažovateľa rozhodol krajský súd rozsudkom č. k. 2 Co 317/2012-179 z 30. októbra 2013 tak, že prvostupňový rozsudok *„v časti výroku, ktorým bola odporcovi uložená povinnosť zaplatiť navrhovateľovi istinu 580,49 € potvrdzuje“*. Súčasne zrušil prvostupňový rozsudok vo výroku o trovách konania a vec v zrušenom rozsahu vrátil okresnému súdu na ďalšie konanie.

3. Sťažovateľ v sťažnosti namietal, *„že súdy pri rozhodovaní vychádzali pri prerokovaní vlastníctva sporného bytu výlučne iba z údajov katastra nehnuteľností... boli povinní najprv skúmať, či navrhovateľ je v konaní aktívne vecne legitimovaný na podanie žaloby...“*.

4. Sťažovateľ navrhol, aby ústavný súd *„vydal nález o porušení základného práva sťažovateľa na súdnu a inú právnu ochranu v zmysle čl. 46 ods. 1 Ústavy..., článku 36 ods. 1 Listiny... a v zmysle článku 6 ods. 1 Dohovoru... a rozhodnutie Krajského súdu v... zo dňa 30. októbra 2013, č. k. 2Co 317/2012 zrušil a vec vrátil súdu na ďalšie konanie“*. Súčasne navrhol priznať mu trovy právneho zastúpenia *„vo výške 340,90 €“*.

5. Ako dôkazový materiál sťažovateľ predložil rozsudok okresného súdu z 29. júna 2012 a sťažnosťou namietaný rozsudok krajského súdu č. k. 2 Co 317/2012-179 z 30. októbra 2013.

II.

6. Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

7. Podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) ústavný súd návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak. Skúma pritom tak všeobecné, ako aj osobitné náležitosti návrhu (sťažnosti) podľa § 49 až § 56 zákona o ústavnom súde vrátane okolností, ktoré by mohli byť dôvodom na jeho odmietnutie. Podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde návrhy vo veciach, na ktorých prerokovanie nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

8. Podľa § 20 ods. 3 zákona o ústavnom súde ústavný súd je viazaný návrhom na začatie konania (koncentrovaným v jeho petite, pozn.) okrem prípadov výslovne uvedených v tomto zákone.

Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 36 ods. 1 listiny každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky.

Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom

zriadeným zákonom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach alebo záväzkoch alebo o oprávnenosti akéhokoľvek trestného obvinenia proti nemu.

9. Predmetom sťažovateľovej sťažnosti je namietané porušenie označených práv zaručených ústavou, listinou a dohovorom (body 1 a 4) postupom krajského súdu a jeho rozsudkom sp. zn. 2 Co 317/2012 z 30. októbra 2013.

10. Podstatou námietok sťažovateľa boli tvrdenia o neopodstatnenosti faktických a právnych záverov vo veci konajúcich všeobecných súdov (pozri bod 3), najmä nedostatočne zistený skutkový stav a v dôsledku toho aj nesprávne právne závery. Tým podľa názoru sťažovateľa došlo k porušeniu ním označených práv (body 1 a 4).

11. Podľa § 20 ods. 2 zákona o ústavnom súde k návrhu na začatie konania sa musí pripojiť splnomocnenie na zastupovanie navrhovateľa advokátom, ak tento zákon neustanovuje inak. V splnomocnení sa musí uviesť, že sa udeľuje na zastupovanie pred ústavným súdom.

12. Ústavný súd zdôrazňuje, že viazanosť ústavného súdu návrhom na začatie konania i ostatnými požadovanými zákonnými náležitosťami osobitne platí v prípadoch, v ktorých osoby požadujúce ochranu svojich základných práv a slobôd sú zastúpené advokátom. Z uvedeného vyplýva, že ústavný súd má v ústave a v zákone o ústavnom súde presne definované právomoci, uplatnenie ktorých je viazané na splnenie viacerých formálnych aj vecných náležitostí návrhu na začatie konania (čl. 127 ods. 1 ústavy, § 20 a § 50 zákona o ústavnom súde). Až na výnimky, ktoré v danej veci nie sú relevantné, je ústavný súd pritom viazaný návrhom na začatie konania (§ 20 ods. 3 zákona o ústavnom súde).

13. Ústavný súd v zmysle už uvedeného predovšetkým konštatuje, že sťažovateľ so sťažnosťou, ktorú koncipoval jeho právny zástupca (advokát), nedoručil splnomocnenie na jeho zastupovanie (bod 11). Tento nedostatok sťažovateľ neodstránil a predmetné splnomocnenie nedoručil ani do času rozhodovania o jeho sťažnosti.

14. V súvislosti s uvedeným nedostatkom (bod 13) ústavný súd pripomína, že tento nie je povinný odstraňovať z úradnej povinnosti. Na takýto postup slúži inštitút povinného právneho zastúpenia v konaní pred ústavným súdom, pričom z doterajšej rozhodovacej činnosti ústavného súdu jednoznačne vyplýva, ako ústavný súd posudzuje nedostatok zákonom predpísaných náležitostí podaní účastníkov konania (napr. IV. ÚS 77/08, I. ÚS 368/2010, III. ÚS 357/2010, II. ÚS 309/2010, I. ÚS 162/2010, IV. ÚS 234/2010, III. ÚS 206/2010, IV. ÚS 159/2010, IV. ÚS 213/2010, IV. ÚS 134/2010).

15. Podľa § 18 ods. 2 zákona č. 586/2003 Z. z. o advokácii a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov advokát je povinný dôsledne využívať všetky právne prostriedky, a takto chrániť a presadzovať práva a záujmy klienta. Tieto povinnosti advokáta vylučujú, aby ústavný súd nahradzoval úkony právnej služby, ktoré je povinný vykonať advokát tak, aby také úkony boli objektívne spôsobilé vyvolať nielen začatie konania, ale aj prijatie sťažnosti na ďalšie konanie, ak sú na to splnené zákonom ustanovené predpoklady. Osobitne to platí pre všetky zákonom ustanovené náležitosti úkonov, ktorými začína konanie pred ústavným súdom. Aj v tomto ohľade naďalej zostáva v platnosti zásada „vigilantibus iura scripta sunt“, t. j. bdelym patrí právo, a to o to zvlášť, ak ide o osoby práva znalé (napr. advokáta).

16. Vzhľadom na už uvedené ústavný súd konštatuje, že sťažnosť vykazuje taký nedostatok náležitostí predpísaných zákonom (absencia splnomocnenia), že nie je možné preskúmať splnenie hoci len procesných podmienok konania pred ústavným súdom, a preto ju z uvedeného dôvodu odmietol už pri jej predbežnom prerokovaní (§ 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde).

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 24. septembra 2014